

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE (RĂZVAN BUCUROIU).....	9
ARGUMENT	15
I. O LUME PE CARE AM PIERDUT-O? UNIVERSUL SPIRITUAL ROMÂNESC, ÎNTRE MEDIEVAL ȘI PREMODERN	31
Miracol și viziune a divinității în trecutul românesc.....	33
Icoanele Maicii Domnului. Minune și rostire	44
Când țara umbla pe umerii stareților	54
II. BISERICA ORTODOXĂ ȘI MODERNITATEA ROMÂNEASCĂ. CONTESTATARI, APOLOGEȚI, REFORMATORI.....	61
1. Stromate despre monahism, organizarea Bisericii și implicarea ei în viața socială și națională	63
Oamenii Bisericii și idealul Unirii.....	63
Biserica Mărcuța ca „instituție persuasivă”: mănăstire, azil, ospiciu.....	68
La originile spiritului anti-monahal în România modernă. Principesa Elena Ghica, Dora d’Istria.....	78
Monahismul ortodox român la început de veac XX. Apologeți și reformatori	90
Problema autonomiei și Legea pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române din 1925.....	100
Rolul episcopatului în România interbelică.....	106
Începuturile așezămintelor românești în Țara Sfântă	115
Pastoralele speranței. Crăciunul anului 1940	124
Preoții militari pe fronturile celui de-al Doilea Război Mondial... 134	

2. A fi slujitor al altarului în România modernă.....	146
O poveste de război și pace. Mitropolitul Calinic Miclescu	146
Drama mitropolitului Conon Arămescu-Donici.....	152
Mitropolitul Nectarie despre Biserică și ocrotirea socială	157
Episcopul Vartolomeu Stănescu sau despre mărețiile și mizeriile modernității	167
Mitropolitul Nicolae Bălan – „Prințul Ardealului”	178
Episcopul Cosma Petrovici al Dunării de Jos	183
Funeraliile patriarhului Miron Cristea. Dimensiunea simbolică	188
Parohia – nucleu local de cultură	199
Preotul Constantin Sârbu – apostol al marelui oraș.....	205
3. Intelectualii români și fascinația religiosului.....	211
Alec Russo: o „Cântare a Cântărilor” pentru România.....	211
Creștinismul în opera lui Mihai Eminescu	216
Nicolae Iorga. „Profetul național” despre Biserică și neam.....	228
Vasile Pârvan și rădăcinile spiritualității românești.....	233
Simion Mehedinți – savantul, profesorul, creștinul	239
Ioan Gh. Savin, „apologeticul nostru”	245
Creștinism și fascism în gândirea lui Nichifor Crainic.....	250
Mircea Eliade pe căile „Itinerariului spiritual”	262
Mircea Vulcănescu și problema spiritualității.....	272
Cioran – neizbăvitul.....	278
George Racoveanu: certitudinile și dilemele unui teolog „laic” .	284
Actualitatea „Predaniei”	291
Ernest Bernea și „mănăstirea de tămâie”	298

Creștinism, modernitate și folclor românesc	309
Miturile esențiale ale culturii românești:	
<i>Miorița și Meșterul Manole</i>	327
III. BASARABIA CREȘTINĂ.....	339
Biserica și renașterea sentimentului național în Basarabia la începutul veacului XX	341
Mănăstirile Basarabiei în anii stăpânirii țariste și sovietice.....	351
Trista poveste a mitropolitului Gurie Grosu.....	362
NKVD-ul sovietic și preoții din sudul Basarabiei.....	366
NKVD-ul în Basarabia	367
Episcopia Cetății Albe – Ismail în anii celui de-al Doilea Război Mondial	375
IV. AMINTINDU-NE DE SFINȚII ROMÂNI	385
În căutarea sfinților români	387
„Mila lui Dumnezeu”, „norocul domnului” și disputele privind sfințenia lui Ștefan cel Mare.....	399
„Pentru un pumn de galbeni” Constantin Brâncoveanu înaintea ucigașilor săi.....	409
V. DE SĂRBĂTOARE... SUB TOATE IPOSTAZELE	421
Timpul sărbătorii: ce reprezintă, azi, 24 ianuarie pentru români?	423
Colindatul în vremuri ce-au trecut.....	432
BIBLIOGRAFIE	441